

Ministr Vojtěch útočí na soukromé lékaře

Ministerstvo zdravotnictví, které několik měsíců i za účasti právníků ČLK projednávalo nejružnější více či méně významné úpravy zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v pondělí rozeslalo **bez varování** návrh na zcela zásadní novelu tohoto zákona. Její přijetí by od základu změnilo smluvní vztahy mezi poskytovateli zdravotních služeb a pojišťovny i způsob úhrady za provedené služby. K zákeřným způsobem podanému návrhu dalo ministerstvo lhůtu na uplatnění připomínek pouhých 5 pracovní dnů.

Ministr Adam Vojtěch (ANO) navrhuje mimo jiné:

- **zrušit institut rámcové smlouvy** o poskytování hrazených služeb a zrušit tím rovněž dohodovací řízení o rámcové smlouvě s tím, že zdravotní pojišťovny budou uzavírat s každým poskytovatelem smlouvu individuálně;
- **uzákonit možnost výpovědi smlouvy o poskytování hrazené péče svévolně a libovolně bez jakýchkoli důvodů** v šestiměsíční výpovědní době vždy ke konci příslušného kalendářního roku.

Existence rámcové smlouvy zajišťuje alespoň trochu rovnoprávné smluvní vztahy mezi poskytovateli zdravotních služeb a pojišťovny. Postavení soukromého lékaře – jednotlivce vůči zdravotní pojišťovně vždy představuje vztah slabší a silnější strany. Připomíná situaci malého dodavatele zboží velkému obchodnímu řetězci. Je známo, že řetězec si stanoví smlouvu maximálně výhodnou pro sebe a maximálně nevýhodnou pro malé dodavatele. Malý dodavatel je nucen smlouvu akceptovat ve smyslu "Ber, co ti předkládáme, nebo nech a běž". Těžko si představit, že jeden soukromý lékař povede debatu s ředitelem zdravotní pojišťovny nad textem individuální smlouvy. Tzv. typové smlouvy nejsou nikde legislativně zakotveny a nelze tedy argumentovat (jak to činí předkladatel návrhu novely), že snad rámcovou smlouvu nahradí (nic takového navrženo není). Lze tedy očekávat, že "z kuchyně právníků zdravotních pojišťoven" vyjde "návrh" smlouvy s poskytovateli zdravotních služeb, který jednotlivému poskytovateli – soukromému lékaři nebo i nemocnici, nezbude než plně akceptovat (nebo nebýt ve smluvním vztahu).

Zrušení rámcové smlouvy, kterou se řídí individuální smlouvy, včetně výčtu důvodů, pro které lze smlouvu ukončit, je tedy pro poskytovatele zdravotních služeb velmi nevýhodné, Česká lékařská komora tuto změnu zásadním způsobem odmítá.

Možnost ukončit bezdůvodně svévolně a libovolně smlouvu o poskytování hrazených služeb ze strany zdravotní pojišťovny v šestiměsíční výpovědní lhůtě ke konci kteréhokoli kalendářního roku dává možnost bezdůvodně "se zbavit" "potíživců" nespokojených s úhradami a regulacemi vyvolávajících smířčí jednání i "žalobců", kteří dokonce vedou se zdravotní pojišťovnou soudní spor (často úspěšně).

Dosavadní text zákona č. 48/1997 Sb. obsahoval podobné ustanovení, ale jeho výklad byl nejednoznačný, protože zákon současně ukládal v rámcové smlouvě vymezit důvody pro ukončení smlouvy. Nynější návrh tedy představuje jasnou možnost bezdůvodně, libovolně a svévolně ukončit s kterýmkoliv poskytovatelem smlouvu, aniž se proti tomu bude moci jakkoli

bránit. To významně sníží cenu lékařských praxí (kupující zejména zajímá na jak dlouho má prodávající zajištěn smluvní vztah se zdravotními pojišťovnami – takto bude "zajištěn" jen na několik měsíců), zhorší možnost kalkulace poskytovatele při nákupu dražších přístrojů či techniky (naprosto nejistá návratnost investice při možnosti smlouvu kdykoliv ukončit) a umožní zdravotní pojišťovně kdykoli připravit pacienty o jejich lékaře (pojištěnci a jejich svobodná volba nebudou mít žádný vliv).

Česká lékařská komora souhlasí se smlouvou na dobu neurčitou, ovšem v podobě trvalého smluvního vztahu vypověditelného pouze z důvodů uvedených v samotné smlouvě, resp. v rámcové smlouvě. Tyto důvody musí spočívat v hrubém nebo opakovaném porušování smlouvy nebo zákona ze strany poskytovatele zdravotní služby. Bezdůvodné, svévolné a libovolné ukončení smlouvy ze strany zdravotní pojišťovny Česká lékařská komora zásadně odmítá.

Česká lékařská komora považuje návrh ministra Vojtěcha za nehorázný útok na soukromé lékaře, za silně prokorupční návrh nastavující naprosto netransparentní vztahy v oblasti, která je financována z veřejných zdrojů. Návrh nahrávající zdravotním pojišťovnám a velkým řetězcům představuje přímé ohrožení soukromých lékařů v České republice.

MUDr. Milan Kubek – prezident ČLK